

Phát triển du lịch sinh thái Cà Mau

Th.S ĐINH THỊ THU OANH

Cà Mau – vùng đất tận cùng phương Nam Tổ quốc- đang từng ngày vươn mình bên những cánh rừng ngập mặn, những cánh chim tự do xoải cánh tô điểm cho quê hương VN thêm dịu dàng quyến rũ. Chính vì lẽ đó mà trong những năm qua, lượng du khách đến với Cà Mau ngày một tăng nhằm mục đích tìm hiểu về vùng đất trẻ, tìm hiểu về hệ sinh thái rất độc đáo của Cà Mau mà không nơi nào có được.

1. Đánh giá thực trạng phát triển du lịch bền vững tỉnh Cà Mau

1.1. Tính bền vững của các nguồn tài nguyên

• Nguồn tài nguyên thiên nhiên:

+ Vị trí địa lý:

Cà Mau là một bán đảo có hình dạng một mũi tàu đang rẽ sóng, nằm tận cùng cực Nam của Tổ quốc, có diện tích 5.208,8km² và bờ biển dài 251,7 km. Cà Mau trải rộng từ 8°33' đến 9°34' vĩ độ Bắc và 104°32' - 105°24' kinh độ Đông, phía Bắc giáp Kiên Giang và Bạc Liêu, phía Đông và Nam giáp biển Đông, phía Tây giáp vịnh Thái Lan. Đứng chót mũi Cà Mau - Nơi duy nhất trên đất liền ngắm nhìn được mặt trời mọc lên ở mặt biển Đông rồi lại chìm xuống trên mặt biển Tây. Quanh mũi Cà Mau là vùng biển cận lắng đọng phù sa, mỗi năm đất mũi vươn ra biển gần 100 m.

Với hệ thống sông rạch ở Cà Mau chằng chịt, có chiều dài tổng cộng hơn 7.000 km, nhờ vậy mà giao thông đường thủy đến được mọi nơi trong tỉnh. Các sông lớn ở Cà Mau có điều kiện cho tàu vận tải biển và tàu đánh cá có thể vào sâu trong nội địa, đây cũng là điều kiện thuận lợi để ngành du lịch có thể khai thác ở khía cạnh du lịch sinh thái, miệt vườn.

+ Tài nguyên sinh vật

Rừng Cà Mau chủ yếu là rừng ngập mặn ven biển – nơi có đa dạng sinh học cao. Diện tích rừng ngập mặn ở Cà Mau chiếm 77% tổng diện tích rừng ngập mặn ĐBSCL. Bên cạnh rừng ngập mặn, Cà Mau còn có diện tích lớn (35.000 ha) rừng tràm phát triển trên đất phèn thuộc địa phận các huyện U

Minh; Trần Văn Thời; Thới Bình. Trên các đảo ngoài khơi Cà Mau còn có một diện tích xấp xỉ 600 ha rừng nhiệt đới gió mùa cận xích đạo hải dương. Rừng ngập mặn và rừng tràm ở Cà Mau có năng suất sinh học cao nhất trong tất cả các loại rừng tự nhiên, không chỉ có giá trị cao về kinh tế mà còn có giá trị phòng hộ và bảo vệ môi trường. Rừng đước và rừng tràm nối tiếp nhau bao quanh lấy mũi Cà Mau từ Đông sang Tây.

Biển Cà Mau được đánh giá là vùng trọng điểm hải sản của cả nước, không chỉ vì có trữ lượng hải sản lớn mà còn vì sự phong phú đa dạng về chủng loại hải sản, tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển kinh tế biển, đồng thời hấp dẫn du khách đến để thưởng thức những món ăn đặc sản của vùng. Chính nguồn lợi sinh vật biển, đảo đã tạo điều kiện tốt cho việc thu hút khách du lịch, hình thành nên tiềm năng du lịch đặc trưng của vùng bán đảo cực Nam của Tổ quốc.

Nhìn chung so với các tỉnh Nam Bộ, thì Cà Mau có nét đặc thù là vùng đất có một hệ sinh thái tự nhiên đặc biệt. Tuy nhiên hệ thảm thực vật, động vật của Cà Mau hiện nay bị tàn phá nhiều do những tác động tiêu cực của con người. Điều đó đã làm ảnh hưởng không nhỏ đến việc thu hút khách du lịch khi đến với Cà Mau.

+ Tài nguyên khí hậu:

Chế độ nhiệt: Nằm ở vĩ độ thấp quanh năm chịu ảnh hưởng của các khối không khí biển nhiệt đới hay xích đạo nên khí hậu ở Cà Mau có nền nhiệt độ cao, ít thay đổi trong năm và cũng ít biến động, nhiệt độ không khí trung bình năm tại các nơi trong tỉnh đều đạt từ 26,5 – 27°C.

Hàng năm tháng giêng có nhiệt độ thấp nhất, nhiệt độ trung bình 24,5 – 25°C; sang tháng 2 nhiệt độ bắt đầu tăng và tăng nhanh vào cuối tháng 3, đạt cực đại vào tháng 4 với nhiệt độ trung bình 27,5 – 28°C. Từ tháng 5 nhiệt độ giảm chậm cho đến tháng 11. Sau đó giảm nhanh cho tới điểm cực tiểu (tháng 1 năm sau).

Chế độ mưa, gió: cùng chung đặc điểm của miền khí hậu phía Nam. Cà Mau có chế độ mưa thuộc loại cao so với tổng lượng mưa hàng năm. Khí hậu Cà

Mau phân hai mùa mưa, khô rõ rệt. Hàng năm mùa mưa kéo dài 7 tháng (từ tháng 5 đến tháng 11) và mùa khô kéo dài 5 tháng (từ tháng 12 đến tháng 4 năm sau). Đặc biệt, khu vực rất ít chịu ảnh hưởng của mưa bão. Điều này vô cùng quan trọng đối với việc phát triển du lịch sinh thái.

Chế độ gió cũng mang tính mùa rõ rệt. Mùa mưa hướng gió thịnh hành là hướng Tây Nam và Tây. Vào đầu mùa khô, hướng gió thịnh hành là Đông và Đông Bắc. Với vận tốc gió trung bình trong khu vực từ 1,3- 1,7 m/s và khá đồng đều trong năm. Vì vậy có ý nghĩa quan trọng cho việc nghỉ dưỡng và các hoạt động du lịch khác trong khu vực nghiên cứu.

Nhìn chung khí hậu Cà Mau khá thuận lợi cho phát triển du lịch. Cà Mau lại nằm trong khu vực ít bị ảnh hưởng trực tiếp của gió to, bão lớn, thời tiết không có những ngày mây mù nên hoạt động du lịch có thể diễn ra quanh năm, ưu thế này hơn hẳn so với các tỉnh miền Trung và miền Bắc.

• Nguồn tài nguyên du lịch nhân văn

+ Dân cư, dân tộc:

Trên địa bàn tỉnh Cà Mau có khoảng 20 dân tộc anh em chung sống. Trong đó nhiều nhất là dân tộc Kinh (chiếm 97,16%), tiếp đến là dân tộc Khmer (1,86%) và người Hoa (0,95%), người Chăm; Nùng, phong tục tập quán truyền thống của các dân tộc trên cũng là tiền đề quan trọng thu hút khách du lịch đến tham quan tìm hiểu trao đổi văn hoá...

+ Di tích lịch sử- văn hoá:

Các di tích văn hoá- lịch sử là một tài nguyên vô giá của dân tộc. Đồng thời đây cũng là một trong những tài nguyên du lịch quan trọng để phát triển du lịch sinh thái.

Tài nguyên du lịch văn hoá - lịch sử gồm có các loại sau: Di chỉ khảo cổ học; các thiết chế tôn giáo tín ngưỡng (bao gồm đình, chùa, miếu...) di tích gắn với các cuộc đấu tranh cách mạng; những di sản văn hoá phi vật thể như lễ hội dân gian; các ngày truyền thống; những ngày kỉ niệm, văn học, nghệ thuật dân gian... như chùa Quan Âm Cổ Tự, chùa Hưng Quảng, Đình Tân Hưng, Hồng Anh Thư Quán, Đình An Xuyên tại xã Đất Mũi- huyện Ngọc Hiển thờ thần Hoàng Bồn Cảnh, Đình Tân Hưng tọa lạc tại xã Lí Văn Lâm thành phố Cà Mau- là nơi treo cờ Đảng Cộng sản Đông Dương đầu tiên của Cà Mau năm 1930, miếu thờ Cá Ông (cá voi)...

+ Lễ hội:

Ở Cà Mau, ngoài một số lễ hội chung của cả nước, còn một số lễ hội mang tính chất vùng như lễ Cầu

An (trước Tết Chol Chnam Thmey), lễ cúng trăng (lễ đút cơm dẹp) của người Khmer Nam Bộ, lễ hội Nghinh Ông, lễ hội Vía Bà Thiên Hậu, lễ hội Phật Đản

• Các nguồn tài nguyên du lịch nhân văn khác:

Yếu tố văn học nghệ thuật cũng có thể khai thác trong hoạt động du lịch sinh thái. Những câu chuyện lý thú của Bác Ba Phi, những bài vọng cổ nổi tiếng của nhạc sĩ Cao Văn Lầu luôn làm nức lòng du khách.

Ngoài ra, chợ nổi Cà Mau trên sông Gành Hào với hàng chục chiếc ghe to nhỏ đầy hàng hoá tấp nập bán mua.. Cái vẻ đẹp lạ lùng, đặc trưng của miền sông nước luôn hấp dẫn du khách từ mọi miền đất nước và cả du khách quốc tế đến từ những vùng xa xôi trên trái đất.

Tóm lại, với hệ sinh thái rừng ngập mặn, rừng tràm U Minh; hệ sinh thái nông nghiệp; hệ sinh thái biển đảo... tạo cho Cà Mau có tiềm năng du lịch rất lớn với cảnh quan tự nhiên thơ mộng, đặc sắc còn in đậm nét hoang sơ của một vùng đất trẻ mới được khai phá từ cuối thế kỷ XVII. Các điều kiện tự nhiên ở đây kết hợp với nhau tạo cho Cà Mau có nguồn tài nguyên du lịch tự nhiên phong phú và hấp dẫn. Trong đó có giá trị nhất đối với du lịch ở đây là tài nguyên rừng, tài nguyên sông nước và tài nguyên biển đảo.

1.2. Tình hình khách du lịch đến Cà Mau

Trên cơ sở "Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch tỉnh Cà Mau giai đoạn 2003 – 2010 định hướng 2020" đã được phê duyệt. UBND tỉnh Cà Mau đã chỉ đạo cho các sở , ban ngành trong tỉnh triển khai thực hiện các dự án ưu tiên phù hợp với yêu cầu phát triển du lịch của tỉnh Cà Mau và bước đầu đã thu được những kết quả đáng khích lệ, thể hiện qua bảng sau: (xem trang sau)

Nghiên cứu các chỉ tiêu về khách du lịch đến Cà Mau những năm gần đây cho thấy số lượng khách có tăng nhưng chưa ổn định, đồng thời ngày lưu trú của khách du lịch nhìn chung tăng trưởng không cao. Điều này cho thấy Cà Mau còn có những hạn chế sau:

- Chưa có sức hấp dẫn khách, chưa cạnh tranh được với các tỉnh trong khu vực, do đó chưa tạo được nguồn khách ổn định.

- Các sản phẩm du lịch chưa phong phú và đa dạng, chưa đáp ứng nhu cầu của khách nên không giữ được khách lưu trú dài ngày.

- Ở các điểm du lịch còn ít các dịch vụ và các sản

phẩm có chất lượng cao, hấp dẫn khách du lịch. Việc tổ chức kết nối các tour đưa đón khách chưa tốt..vv...

2. Những nguyên nhân dẫn đến sự phát triển thiếu bền vững của ngành du lịch Cà Mau.

- Giáo dục cộng đồng chưa được chú trọng dẫn đến ý thức trách nhiệm trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên, giữ gìn và bảo vệ môi trường của một bộ phận dân cư chưa cao. Nhận thức chung về vai trò, vị trí, ý nghĩa của hoạt động du lịch đối với nền kinh tế xã hội trong tầng lớp dân cư, trong các ngành các cấp chưa đầy đủ. Chưa tạo được chuyển biến sâu rộng trong xã hội thông qua tham gia phát triển du lịch bằng các hoạt động cụ thể như việc giữ gìn bảo vệ tài nguyên, môi trường, trật tự, vệ sinh ở các điểm, tuyến du lịch giữa người quản lý, dân cư và du khách.

- Chính sách về khuyến khích đầu tư phát triển du lịch và các văn bản có liên quan đến hoạt động du lịch triển khai thiếu nhất quán, thiếu đồng bộ ở các ngành, các cấp nên kết quả đạt được chưa cao. Các thủ tục hành chính trong việc giao đất thuê đất, cấp phép đầu tư xây dựng chậm, nhất là khâu đền bù giải toả làm nản lòng các nhà đầu tư.

- Cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật chưa đáp ứng cho nhu cầu phát triển du lịch sinh thái.

- Tổ chức bộ máy quản lý nhà nước về du lịch chưa đặt ngang tầm với nhiệm vụ, cả về qui mô và năng lực. Đội ngũ cán bộ nhân viên ngành du lịch có tăng nhanh về số lượng nhưng cơ cấu bất hợp lý và chất lượng chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ dẫn đến chất lượng phục vụ du lịch bị suy giảm ảnh hưởng đến phát triển bền vững của ngành trong hiện tại và tương lai.

- Tài nguyên du lịch và môi trường đang có sự suy giảm do khai thác sử dụng thiếu hợp lý và những tác động của thiên tai ngày càng tăng. Trong đó đáng chú ý là sự suy thoái về thảm thực vật rừng tràm, đước trên địa bàn tỉnh, sự suy thoái của một

Tình hình khách du lịch đến tỉnh Cà Mau (2003 – 2007)

TT	Chỉ tiêu	ĐVT	2003	2004	2005	2006	2007
01	Tổng lượng khách	Người	224.536	295.894	353.569	459.530	560.000
02	Số ngày khách	Ngày	277.080	366.593	421.700	531.380	672.000
03	Ngày khách b/q	Ngày	1,35	1,24	1,19	1,16	1,20
	Trong đó						
	Khách quốc tế	Người	5.560	6.778	9.364	10.467	12.500
	Số ngày khách	Ngày	9.007	10.980	12.553	19.386	22.500
	Ngày khách b/q	Ngày	1,62	1,62	1,34	1,85	1,80
	Khách nội địa	Người	218.073	289.116	344.205	449.063	547.500
	Số ngày khách	Ngày	268.038	355.613	409.147	511.994	649.500
	Ngày khách b/q	Ngày	1,23	1,23	1,19	1,14	1,19
04	Tốc độ tăng trưởng	%	32,83	31,78	19,49	29,97	21,86
	Trong đó						
	Khách quốc tế	%	33,53	21,90	38,15	11,78	19,42
	Khách nội địa	%	7,46	32,57	19,05	30,46	21,92
	Số ngày khách	%	42,60	32,30	15,05	25,14	26,86

Nguồn : Sở Ngoại vụ - Du lịch Cà Mau

số sản chim của Cà Mau đã ảnh hưởng không nhỏ đến việc xây dựng sản phẩm du lịch.

3. Một số giải pháp thúc đẩy phát triển du lịch bền vững tỉnh Cà Mau đến năm 2012

3.1. Nhóm giải pháp về môi trường - tài nguyên

- Các giải pháp liên quan về môi trường:

- Cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các sở ngành như: Sở Tài nguyên & Môi trường, Sở Ngoại vụ - Du lịch, Sở Nông nghiệp và PTNT, Sở Công nghiệp, Sở Y tế, cùng với các huyện, thành phố Cà Mau để xây dựng chương trình giám sát việc thực thi luật về môi trường, về quản lý và xử lý chất thải, vận động, hướng dẫn các doanh nghiệp, các tổ chức, các tầng lớp dân cư đăng ký tuân thủ các tiêu chuẩn về môi trường, tham gia kiểm tra, thanh tra việc chấp hành Luật môi trường và các quy định có liên quan của tỉnh.

- Đề cao tinh thần trách nhiệm của mỗi người dân trong việc bảo vệ và tôn tạo các nguồn tài nguyên du lịch. Chính quyền nên phối hợp với các ngành liên quan kiên quyết áp dụng các biện pháp vừa kinh tế vừa hành chính để hạn chế tối đa các hành vi xâm hại môi trường nhằm giáo dục mọi người có ý thức bảo vệ các nguồn tài nguyên phục vụ du lịch.

- Tổ chức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, in ấn và phổ biến các tài liệu về chống ô nhiễm và ý thức bảo vệ môi đến mọi người dân. Hỗ trợ các chương trình quần chúng tham gia bảo vệ môi trường ở địa phương. Vào những ngày lễ cần tổ chức phát động tuần lễ “sạch và xanh” trong toàn tỉnh hay ở địa bàn trọng điểm du lịch như: Khu du lịch Mũi Cà Mau, Khu du lịch Khai Long, Khu du lịch Hòn Đá Bạc, Công viên Văn hoá Cà Mau... Hàng quý cần đánh giá tác động môi trường của các cơ sở kinh doanh du lịch và dịch vụ lưu trú, nhà hàng, khu du lịch.

- Khuyến khích và ưu tiên cho các dự án phát triển du lịch sinh thái, du lịch bền vững, các dự án vùng sâu vùng xa mà việc sử dụng khai thác tài nguyên du lịch có tác dụng xoá đói giảm nghèo, nâng cao dân trí cộng đồng thì ưu đãi về thuế và tiền thuê đất đai. Kiên quyết loại bỏ các dự án du lịch có tác động gây tổn hại đến tính đa dạng sinh học, các dự án có lượng chất thải lớn.

• Các giải pháp liên quan đến bảo vệ, tôn tạo nguồn tài nguyên du lịch:

- Cần tiến hành khảo sát đánh giá thực trạng các nguồn tài nguyên du lịch của Cà Mau (cả về tự nhiên lẫn nhân văn). Cần cân đối hài hoà giữa hoạt động khai thác và bảo tồn tài nguyên du lịch.

- Làm phong phú thêm các điểm, khu du lịch mới ở cả tuyến ven biển rừng đước và tuyến rừng tràm, các vùng rừng nguyên sinh, các khu bảo tồn thiên nhiên quốc gia. Tuy nhiên trong quá trình khai thác cần tính toán xác định sức chứa, quy định giới hạn lượng khách đến các điểm du lịch để không làm ảnh hưởng đến tài nguyên môi trường.

- Duy trì tôn tạo các lễ hội mang tính đặc trưng văn hoá địa phương như các lễ hội lịch sử, tôn giáo phong tục tập quán như lễ cầu an, lễ cúng trăng của người Khmer Nam Bộ, lễ hội nghinh Ông, lễ hội vía Bà Thiên Hậu của người Hoa... nhằm mục đích tôn tạo và phát triển nguồn tài nguyên nhân văn du lịch, tạo sự phong phú và đa dạng của sản phẩm.

3.2. Nhóm giải pháp về kinh tế:

• Giải pháp nâng cao các dịch vụ hỗ trợ du lịch:

- Đầu tư đồng bộ các cơ sở vật chất hạ tầng như đường sá nối các điểm du lịch, hệ thống điện, cấp nước. Đặc biệt chú trọng đầu tư cơ sở hạ tầng các vùng du lịch mới như Vườn quốc gia U Minh hạ, Khai Long, Đất Mũi, Đầm Thị Tường.

- Tăng cường đầu tư nâng cấp hệ thống bưu chính viễn thông, đầu tư mở rộng công suất truyền dẫn

nhằm đáp ứng nhu cầu liên lạc truyền thông của khách du lịch.

- Đầu tư phát triển các dịch vụ khác như ngân hàng, bảo hiểm, y tế nhằm thúc đẩy hoạt động du lịch phát triển thuận lợi.

• Giải pháp đẩy mạnh hoạt động thu hút đầu tư phát triển du lịch bền vững

- Khuyến khích các thành phần kinh tế tham gia đầu tư phát triển du lịch. Nhà nước có chính sách ưu đãi lãi suất cho vay vốn, thủ tục đơn giản, thời gian dài, đồng thời hỗ trợ kiến thức, thông tin cho các nhà đầu tư.

Mở rộng các vùng ưu đãi đầu tư, nhất là các vùng sâu, vùng xa giàu tiềm năng du lịch như Mũi Cà Mau, Khai Long, Đảo Hòn Khoai.

- Cần có chính sách miễn hoặc giảm giá thuê đất, thuế thu nhập doanh nghiệp, các lệ phí tài nguyên khi sử dụng các nguồn tài nguyên trong hoạt động kinh doanh du lịch.

- Đối với thu hút vốn đầu tư nước ngoài, cần đổi mới và cải tiến thủ tục hành chính trong hoạt động đầu tư nước ngoài, xây dựng khung luật pháp phải thông thoáng, minh bạch. Tăng cường công tác xúc tiến đầu tư coi đây là một nội dung quan trọng để kêu gọi đầu tư nước ngoài.

• Giải pháp đa dạng hoá các sản phẩm:

- Hình thành một bộ phận gồm những người có kinh nghiệm, am hiểu sâu về thị trường để đủ năng lực nghiên cứu và đề ra quyết định liên quan đến phát triển thị trường du lịch.

- Dành kinh phí để tập trung đầu tư cho việc nghiên cứu, tạo ra những sản phẩm du lịch mới độc đáo, mang tính đặc thù của địa phương Cà Mau như Mũi Cà Mau, biển đảo, rừng ngập nước...

- Đối với sản phẩm hiện có cần rà soát củng cố và hoàn thiện để đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của du khách.

Nghiên cứu khai thác tài nguyên du lịch rừng, đầm, biển đảo, sông ngòi luân lách trong rừng và các khu bảo tồn thiên nhiên quốc gia... tạo điều kiện đa dạng hoá sản phẩm du lịch để thu hút ngày càng nhiều du khách.

3.3. Nhóm giải pháp về xã hội

• Giải pháp nâng cao năng lực tổ chức quản lý và cơ chế chính sách

- Tăng cường bộ máy quản lý nhà nước về du lịch tương xứng với yêu cầu nhiệm vụ của ngành kinh tế quan trọng. Tăng cường biên chế cán bộ có đủ năng lực để thực hiện nhiệm vụ quản lý.

Tổ chức lại hệ thống Ban quản lý các khu điểm du lịch, xây dựng quy chế quản lý, chức năng nhiệm vụ, mối quan hệ công tác thống nhất để Ban này giúp tỉnh và UBND các huyện, thành phố quản lý chặt chẽ các hoạt động đầu tư, khai thác kinh doanh du lịch theo quy hoạch, quản lý bảo vệ môi trường, trật tự an toàn xã hội một cách có hiệu quả.

- Phân công rõ ràng đối với các ban ngành có liên quan đến hoạt động du lịch, tiếp tục cải cách hành chính, đơn giản các thủ tục lập dự án, thuê đất, có biện pháp hỗ trợ giải toả đền bù đất đai nhanh chóng cho các doanh nghiệp triển khai dự án du lịch.

- Giải pháp về phát triển nguồn nhân lực du lịch

- Tổ chức điều tra đánh giá thực trạng đội ngũ cán bộ, nhân viên ngành du lịch làm cơ sở để xây dựng kế hoạch đào tạo tuyển dụng nguồn nhân lực cho ngành du lịch Cà Mau. Đảm bảo mục tiêu đào tạo nguồn nhân lực cho phát triển du lịch bền vững. Ngoài kiến thức ngoại ngữ cần tập trung các nội dung chuyên đề: kiến thức về tài nguyên du lịch, kiến thức địa lý và môi trường, kiến thức về thị trường và nguyên lý marketing trong du lịch; nội dung cơ bản phát triển du lịch bền vững; xây dựng các tuyến điểm du lịch theo hướng phát triển bền vững.

- Sở Ngoại vụ - Du lịch phối hợp với Trung tâm Giáo dục Thường xuyên của tỉnh mở thêm lớp đại học du lịch, phối hợp với Trường Nghiệp vụ Du lịch Vũng Tàu mở các lớp nghiệp vụ ngắn hạn để bồi dưỡng nguồn nhân lực cho Cà Mau.

- Tăng cường hợp tác trao đổi kinh nghiệm nghiệp vụ thông qua các chuyến phối hợp công tác, khảo sát tham quan giao lưu với các tỉnh bạn nhằm đúc rút được nhiều kinh nghiệm

- Giải pháp phát triển bền vững có sự tham gia của cộng đồng:

- Nâng cao nhận thức của cộng đồng về phát triển du lịch bền vững, để người dân hiểu được những lợi ích mà du lịch mang lại, đồng thời cũng cảnh báo về những tác động tiêu cực mà hoạt động du lịch có thể gây ra, từ đó có sự hợp tác ngay từ khâu thảo luận lựa chọn phương án du lịch tốt nhất, tham gia quá trình thực hiện các dự án phát triển du lịch với các nhà quản lý, các nhà đầu tư.

- Đảm bảo có sự tham gia giám sát của cộng đồng trong quá trình thực hiện quy hoạch phát triển du lịch, vai trò của cộng đồng là hết sức quan trọng vì

cộng đồng cũng là người gánh chịu hậu quả do việc thực hiện sai quy hoạch và cũng là người hiểu rõ nhất về thiên nhiên, môi trường nơi họ sinh sống, nếu được tham gia giám sát cộng đồng sẽ là những người giám sát tốt nhất vì họ là người bảo vệ tốt nhất những lợi ích của họ.

- Cần xây dựng quy chế, chính sách phù hợp để khuyến khích và tăng cường vai trò của cộng đồng địa phương trong việc tham gia các liên doanh, các tổ chức kinh doanh du lịch, đảm bảo lợi ích lâu dài cho nhà đầu tư. Ngoài ra cũng cần có chính sách và quy định đối với các tổ chức kinh doanh du lịch để đảm bảo có sự chia sẻ lợi nhuận bằng vật chất cho cộng đồng địa phương và cho công tác bảo tồn tài nguyên, môi trường nơi tổ chức này khai thác phát triển du lịch.

- Nghiên cứu hướng các ngành nghề sản xuất truyền thống của cộng đồng phục vụ cho hoạt động du lịch, đồng thời kêu gọi các nhà kinh doanh du lịch nên đầu tư ban đầu cho cộng đồng để họ có điều kiện nâng cấp và khai thác chính những cơ sở vật chất của họ (nhà cửa, phương tiện vận chuyển ...) phục vụ cho du lịch.

- Tham gia làm công tác hướng nghiệp, tổ chức các lớp dạy nghề và tuyển dụng người dân địa phương vào làm du lịch. Thường xuyên trao đổi với người dân để lấy ý kiến về hoạt động phát triển du lịch. Mời đại diện cộng đồng địa phương tham gia vào quá trình thẩm định, xét duyệt các báo cáo đánh giá tác động môi trường.

Kết luận

Với những thuận lợi về các nguồn tài nguyên du lịch sinh thái chắc chắn trong thời gian tới, Du lịch Cà Mau sẽ tô đậm thêm ấn tượng, thân thiện đối du khách trong nước và bạn bè quốc tế bằng sự tích cực và nỗ lực hơn nữa trong công tác đầu tư, khai thác tiềm năng lợi thế du lịch sinh thái của mình, góp phần nâng cao hình ảnh du lịch VN nói chung và Cà Mau nói riêng. Nhằm thúc đẩy cho Du lịch Cà Mau không ngừng phát triển và hội nhập nhanh với du lịch trong khu vực, cả nước và quốc tế, không ngừng bảo vệ, tôn tạo, phát triển bền vững du lịch sinh thái – văn hoá đầy tiềm năng của vùng đất Phương Nam ■

Tài liệu tham khảo:

- "Du lịch sinh thái" – PGS.TS. Phạm Trung Lương.
- Đề tài nghiên cứu khoa học "Phát triển du lịch bền vững tại TP.HCM" - TS. Nguyễn Văn Hóa và nhóm nghiên cứu.
- Tài liệu giảng dạy "Du lịch sinh thái" - ThS. Đinh Thị Thu Oanh.